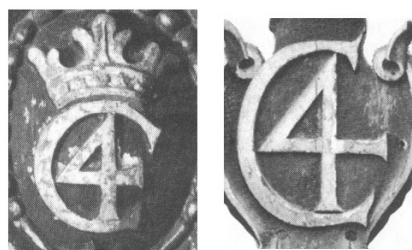
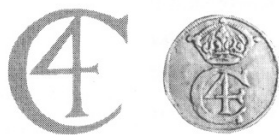

FRA OSLO TIL CHRISTIANIA 1624-1660

Etter at gamle Oslo brant i 1624 bestemte kong Christian IV at byen skulle flyttes tvers over Bjørvika til terrenget nord for Akershus festning. Protester fra borgerne hjalp ikke. Denne gangen fikk de ikke, som etter alle de tidligere brannene, lov til å bygge husene opp igjen på de gamle tomtene. Den nye byen fikk navnet Christiania etter kongen selv og ble en moderne by med brede og rette gater mellom rettvinklede kvartaler, godt beskyttet bak festningen og omgitt av voller. Kongens nye by er den bydelen vi i dag kaller Kvadraturen. I denne delen av Kulturminneatlasen kan du lese om Kvadraturens historie gjennom 400-år, en historie som også er en viktig del av historien til det moderne Norge.

Kong Christian IV, maleri av Pieter Isaacs 1615.

Monogram Christian IV

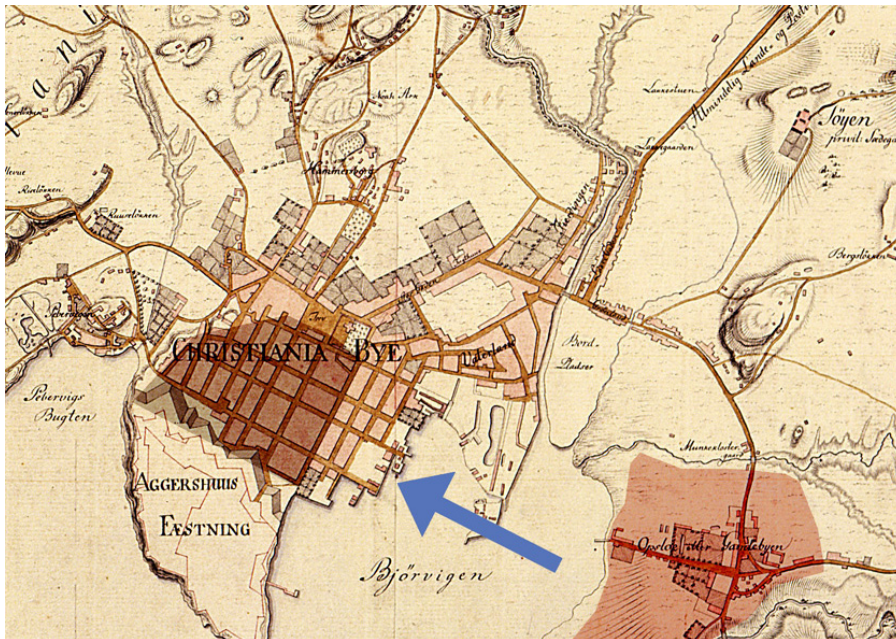
FRA OSLO TIL CHRISTIANIA 1624-1660

Kong Christian IV bestemte da at byen skulle flyttes til motsatt side av Bjørvika og sikres bedre mot brann. Han kom selv til Oslo for å sørge for at planen ble gjennomført, og allerede 27. september var den kongens nye by offisielt grunnlagt og gitt navnet Christiania etter ham. Kongen hadde også militære grunner til å flytte byen. Beliggenheten gjorde gamle Oslo utsatt for fiendtlig kanonild fra Ekeberg. Plasseringen inntil Akershus ga bedre beskyttelse, og festningen kunne bli et citadell eller militært tyngdepunkt i en befestet by omgitt av voller med bastioner. Festningsbyen med en geometrisk ordnet byplan var tidens idealby.

Innenfor kvartsirkelen avgrenset av Akershus, Bjørvika og vollene ble det stukket ut snorrette gater mellom rettvinklede kvartaler. Gatebredden – 24 alen eller 15 meter – skulle hindre nye branner. Langs havnen var kvartalene store for å gi kjøpmennene god plass til virksomhet og store hus. De mindre kvartalene vestover var ment for håndverkere og småkjøpmenn. Borgerne fikk tildelt tomter som tilsvarte branntomtene i Oslo, men skjøte fikk de først år og dag etter at de var bebygget. Eierne av store tomter måtte også bygge en mindre gård «oppe i byen» «hvorudi Haandverksfolk for Leie kan have deres Værelse». Slik kom sosial lagdeling til uttrykk, men også kongens omtanke for folk uten byggekapi- tal.

Vederlagssteinene til buen over portalen til den gamle byporten som ble revet i 1718. OM

Middelalderbyen Oslo som flyttes i 1624 og blir til byen Christiania. OM

"Her skal byen ligge" bestemte Kong Christian IV i 1624. Adolph Tidemand 1875. OM

